Nº. 2584

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1855.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresséeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 26 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 Oktober.

Op de *begrooting van Oorlog* zijn dit jaar, in de sektiën, wederom dezelfde aanmerkingen gemaakt, die wij in de laatste jaren bij elke begrooting van dit departement vernomen hebben. Blijkens het voorloopig verslag van het onderzoek in de afdeelingen, bewerkt door de heeren Wintgens, Dommer van Poldersveldt, Beens, van Bosse en van Franck, heeft het eind-cijfer dezer begrooting, dat het cijfer van de loopende begrooting met ruim drie ton overtreft, over het algemeen een onaangenamen indruk gemaakt. Dat eind-cijfer van 't ministerie van Oorlog bedraagt *f* 11,685,000.

De minister van Oorlog speelt met de Kamer een zonderling spel. Wij durven niet zeggen dat hij 't behendig doet. Ziehier 't beloop der zaak. Bij zijn optreden aan het departement werd de vraag gesteld, wat er noodig zou zijn, om een goed leger te onderhouden voor de behoefte van ons rijk. De vraag werd gesteld niet slechts met het oog op de openbare veiligheid en de politie binnen 's lands, maar vooral met het oog op het systeem van defenzie tegen een aanval van buiten. Het antwoord van den minister was toen, dat de som van 10 millioen en 4 ton voldoende waren, om in de behoeften van 's lands defenzie te voorzien. Die verklaring is destijds zoo binnen als buiten de Kamer algemeen verstaan in den zin, dat *f* 10,400,000 voortaan het normaal-cijfer van de begrooting van Oorlog zouden uitmaken. Bij de volgende voordragten van de begrooting is de minister van zijne verklaring afgeweken, en heeft hij telken jare zijne begrooting verhoogd, zoodat hij thans, op ruim drie ton na, is gekomen tot eene begrooting van 12 milli[illegible] dat hij als normaal-cijfer schijnt te [illegible]. De Kamer daarentegen heeft te[illegible] verhooging protest ingebragt, en die slechts aangenomen toen de minister zich de verklaring liet afdwingen, dat de verhooging alléén plaats had, om de *buitengewone omstandigheden*. Desniettemin komt de begrooting van Oorlog dit jaar weêr in 't licht met eene verhooging van ruim 3 ton, zonder een woord van de buitengewone omstandigheden te reppen, alhoewel de omstandigheden dit jaar wederom onder alle opzigten zeer buitengewoon zijn, ten spijt van sommige leden der Kamer, die meenen dat Nederland op dit oogenblik in zeer gewone omstandigheden verkeert. Zij, die dat beweren zien ongetwijfeld niet verder dan tot onze grenzen. Zoo zij een oogslag daar buiten wierpen, zij zouden welligt tot het vermoeden komen, dat de toestand van Europa niet normaal is, en tot verwikkelingen kan aanleiding geven, waarop het zaak is bij tijds voorbereid te zijn. Men improvizeert geen leger, zelfs niet al verkwist men daaraan millioenen schats, zooals Engeland tot zijne schade en schande geleerd heeft. Daarenboven moet men niet uit het oog verliezen, dat de duurte zoowel van alle levensmiddelen als van alle krijgsmateriëel ook buitengewoon is. Die duurte alleen is voldoende om de begrooting van Oorlog niet weinig in de hoogte te drijven. En het is zelfs te vreezen, dat de aangevraagde sommen niet toereikend zullen zijn, omdat de minister zijne begrooting niet schijnt te hebben berekend naar de mogelijkheid, dat de levensmiddelen en fourrages in 't jaar 1856 nog kunnen duurder worden.

Maar als wij dit alles in overweging nemen, rijst de vraag, hoe komt het ministerie van Oorlog er toe, om zijne begrooting voor eene gewone te willen doen doorgaan in buitengewone omstandigheden? Waartoe die jaarlijksche haarkloverij tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging over de gewone en buitengewone behoeften van Oorlog? Wil het ministerie komen tot eene gewone begrooting van uitgaven van 12 millioen, en is het met behulp der buitengewone omstandigheden, dat men langzamerhand wil opklimmen tot dat cijfer, om, als het eens bereikt zal zijn, daarbij te blijven? Wij zouden dat kinderspel noemen. Zoo men werkelijk dat plan mogt hebben, dan zou men zich al aan zeer ijdele droombeelden overgeven.

De gelegenheid staat ons nog niet te wachten; maar mogt Europa morgen terugkeeren tot een algemeenen en gevestigden vrede, mogt de goede God Europa daarenboven nog zegenen met een overvloedigen oogst — al aanstonds, bij de eerste begrooting van Oorlog de beste, zou het blijken, dat Nederland's Vertegenwoordiging niet gezind is, om eene begrooting van Oorlog als de thans voorgedragene aan te nemen.

Te regt is in de afdeelingen aangemerkt, dat de som der uitgaven voor Oorlog en Marine, als men daarbij voegt wat uit de oost-indische kas voor hetzelfde doel wordt verstrekt, de som van 30 millioen ver te boven gaat. Ongetwijfeld is dat bedrag onevenredig aan de uitgestrektheid onzer hulpbronnen en aan het standpunt door Nederland in het Staten-stelsel ingenomen.

Er is eene andere bewering in de afdeelingen vooruitgezet, die wij verre zijn van toe te stemmen. »Men moest, zeide men, niet vergeten, dat de krijgsmagt hier te lande *voornamelijk*, *zoo niet uitsluitend* bestemd is om de inwendige rust en veiligheid te helpen bewaren, en niet geroepen kan worden om aan eenen buitenlandschen oorlog deel te nemen." Die bewering is niet slechts in strijd met de Grondwet, maar wat erger is, met het gezond verstand! Zij is eene ongerijmdheid, die geen plaats verdiende in een officiëel verslag.

Zou ons land dan zoo laag gezonken zijn, dat er geene mogelijkheid meer bestaat om zich tegen een aanval van buiten te verdedigen? Zouden wij dieper gevallen zijn dan de Turken, die ten minste nog de kracht hebben gehad, om de russische legerkorpsen staande te houden voor Silistria? En wat spreekt men van een buitenlandschen oorlog te voeren? Indien wij een aanval op onze zelfstandige nationaliteit te vreezen hebben, zullen wij dan dwaas genoeg zijn om dien af te wachten, en dien niet liever voorkomen met deel te nemen in een oorlog, die zulken aanval verhoeden kan? Waarlijk, als wij lezen wat men in de afdeelingen zegt en goedvindt in een officiëel rapport op te nemen, dan staan wij verbaasd. Met der daad is de invloed, dien wij in Europa uitoefenen, niet groot; maar wij behoeven ons daarom niet weg te werpen. Zijn wij niet bestemd om eene groote rol in de wereld te spelen — wij kunnen er toch eene waardige plaats bekleeden, als wij slechts gevoel van eigenwaarde bezitten, en aan dat gevoel door gepaste middelen eer doen.

Wie zulks meent te kunnen bereiken met een leger, dat slechts bestemd zou zijn om de inwendige rust en veiligheid te bewaren, bereidt aan Nederland eene ellendige toekomst. Eene dusdanige bezuiniging zou wel eens kunnen uitloopen op het verlies van ons zelfstandig bestaan.

Maar er is ook een ander uiterste te vermijden dan de al te groote zucht tot bezuiniging. Dat ander uiterste is het onnoodig opdrijven onzer uitgaven voor Oorlog boven onze finantiëele krachten. Dit laatste zou, langs een anderen weg, tot hetzelfde rezultaat kunnen leiden.

Het ministerie van Oorlog, zoo het zich-zelf onnoodige moeite wilde sparen, en in het belang van 't land handelen, moest uitgaan van het ware denkbeeld, dat bij het opmaken van eene begrooting moet voorzitten. Elke begrooting is slechts vóór één jaar, om te voorzien in de behoeften van dat jaar. Zijn de behoeften van dat jaar buitengewoon, de verhooging der begrooting kan dan ook slechts buitengewoon zijn. Waarom dan die buitengewone verhooging, als gewone uitgaaf aangevraagd?

Het *Zondagsblad* heeft op onze aanmerkingen, betrekkelijk zijn verbazenden terugtred, niets te antwoorden, dan dat de *Tijd* beter schrijven kan. Dat is alles. Mogen wij 't er dan voor houden dat het *Zondagsblad* door zijn stilzwijgen erkent:

1°. dat het in de eene week de uitsluiting der Katholieken uit alle ambten en bedieningen heeft gewild en in de andere week slechts daarin onregt en dwaasheid ziet;

2°. dat het eene gansche redeneering bouwt op een feit, om 's Zondags daaropvolgenden te beweren, dat dit feit geen feit is;

3°. dat het de Protestanten in 't algemeen heeft gelasterd met hun aan te wrijven, wat dwaas en onregt is;

4°. dat het zich heeft uitgegeven als te spreken uit naam der Protestanten, zonder daarvoor eenige qualiteit hoegenaamd te hebben? —

Wij meenen ons daartoe geregtigd. Maar wat is dat voor eene polemiek, die zoo naar alle winden waait, en binnen acht dagen tijds eene en dezelfde zaak zwart en wit noemt, en zoo ver terug moet gaan van een ingeslagen weg, dat men verpligt is zijn eigen schrijven te bestempelen als afkomstig van »*geen billijk*, *geen* »*kundig*, *geen politiek man*", die »*niet* handelt *volgens* »*regt*, en *dwaas* is?"

Het *Zondagsblad*, om zich af te maken van onze aanmerkingen, stelt ons vragen. Dat is altijd de taktiek geweest van de anti-revolutionnaire partij, en het *Zondagsblad* aapt die vrij onhandig na. Wij zijn bereid de nieuwsgierigheid van het *Zondagsblad* te bevredigen, als het de goedheid wil hebben ons eerst ophelderingen te geven omtrent de zaak, die tusschen ons in diskussie is. Het gelieve ons kenbaar te maken:

1°. Welke de *ware* oorzaak is, die het, in acht dagen tijds, wat *wit* was geheeten *zwart* heeft doen noemen?

2°. Welke de *spraakverwarring* is, waarover het zich beklaagt, die dezen van zijn standpunt en genen op een verkeerd terrein bragt?

3°. Welke de verandering is geweest, die eenigzins in den toestand van het ministerie is gekomen?

4°. Welk het *doel* is, dat het *Zondagsblad* goed in 't oog heeft gevat en bereiken zal?

5°. En welke de *middelen* zijn, die het daartoe *denkt* aan te wenden, en die wij *gelukkig* zouden noemen, als wij ze kenden?

Zoodra het *Zondagsblad* op die vragen een rond en open antwoord zal hebben gegeven, zullen wij van onze zijde even rond en open zijne vragen beantwoorden.

Een der vernuftigste redakteurs van het *Journal des Débats*, de heer John Lemoinne, badineert geestig en fijntjes, gelijk hij dat gewoonlijk doet, met wat de religieus-politische en maatschappelijke toestand van Engeland den waarnemer, bij elke schrede, hybridiesch aanbiedt: hier, de meest bandelooze vrijheid tot een godsdienstig leerstuk verheven; dáár, de minst redelijke dwingelandij en uitsluitings-woede met ijzeren gestrengheid doorgedreven; hier, de levendigste ingenomenheid met allerlei nieuwigheden en eene zucht tot proefneming, die vaak geene andere dan noodlottige rezultaten oplevert; dáár weer, eene zoo onverbeterlijke vasthoudendheid aan al wat bestaat, dat de eerbied, welken de engelsche natie aan den dag legt voor wat eenmaal, hetzij op het gebied der wetgeving, hetzij op dat der zeden en gewoonten, tot stand is gekomen, haar belagchelijk maakt in het oog des vreemdelings. 't Is ten betooge van die laatste stelling vooral, dat de heer Lemoinne zijne pen laat dartelen over het papier, en heenwijst naar de aardigste tegenstrijdigheden, — ten koste echter van den goeden dunk, welken wij van zijne politische scherpzinnigheid koesterden. Want waarlijk toch, men geeft tot het vermoeden aanleiding, dat men er geen juist inzigt van heeft, waaraan het toe te schrijven is, dat Engeland, in weerwil der revolutionnaire invloeden, waaraan het, eeuwen lang, bloot heeft gestaan, zijn karakter van konservatieve natie zoo lang heeft kunnen behouden, wanneer men meent den spot te mogen drijven met wat het meest eerbiedwaardigs heeft: zijn eerbied voor het traditioneele, voor het historiesch gevestigde. en wanneer men verlangt, dat Engeland van al zijne instellingen en wetten *tabula rasa* make, om zich te reorganizeeren naar den norm van eene nieuwerwetsche, *a priori* ontworpene theorie, welke het-zelf, doch alléén in zijn eigen belang, op het vasteland van Europa heeft zoeken te popularizeeren. De Maistre heeft daarover een zeer behartigingswaardig woord. Engeland is verloren, zegt hij, zoodra het er aan gaat denken zijne oude instellingen op te ruimen en zich eene meer regelmatige organizatie te geven.

Intusschen is het niet dit treffend woord te verklaren en te regtvaardigen, wat wij heden op het oog hebben. Zoo wij van het artikel van den heer Lemoinne melding maken, 't is om er een uittreksel aan te ontleenen, dat wel opgemerkt verdient te worden. De heer Lemoinne vestigt er de aandacht op in 't voordeel der door hem vooruitgezette en verdedigde stelling: wij, om te doen uitkomen, welke beschouwingen en daden geprovoceerd worden in landen, waar aan de belijders van

alle godsdiensten gelijke regten zijn toegekend, door hatelijkheden, die in godsdienstige onverdraagzaamheid haar grond hebben, en om hun, wien het aangaat, voor den geest te brengen, dat van aktie dikwijls, onvermijdelijk, eene zorgwekkende reaktie het gevolg is.

Aldus het *Journal des Débats*:

»Het is bekend met welke hatelijke en tyrannieke wetten de protestantsche overheersching van Engeland langen tijd de iersche katholieke bevolking heeft onderdrukt. Deze wetten, het is waar, zijn belangrijk verzacht, maar er blijven nogtans overblijfselen van bestaan, zoo als onder anderen de ordonnantie, die de regementen verbiedt zich, met muziek, voorop naar de katholieke kerk te begeven; hoewel dit niet verboden is als het een protestantsche kerk geldt.

»Daar nu in Ierland bijna de geheele bevolking en de militaire vooral, katholiek is, was deze hatelijke wet van zelve in onbruik geraakt, en werd zij nergens meer toegepast, toen onlangs eenige woelwaters onder de protestantsche officieren zich in het hoofd haalden om ze weder op te rakelen. De eerste maal ontving een regements-muziek-korps, enkel uit Katholieken bestaande, in het kamp van Curragh bevel, om eenige protestantsche soldaten naar hunne kerk te geleiden, terwijl te gelijkertijd verboden was om de katholieke soldaten met muziek naar de mis te vergezellen; het misnoegen dat deze zaak opwekte was zóó groot dat alleen de verwijdering van het geheele regement er een einde aan kon maken.

»Verleden week heeft een dergelijk voorval een veel ernstiger karakter verkregen. Het regement der militie van het graafschap Kerry was gewoon des Zondags bedaard naar de kerk te gaan met zijn muziek voorop, doch op eens vond een nieuw benoemde kommandant goed, om dit voor het vervolg te verbieden.

»Op den eerstvolgenden Zondag, toen het regement op de paradeplaats geschaard stond, en het bevel »voorwaarts" gegeven was, verroerde zich geen enkel soldaat. De kommandeerende officier sprak de troepen toe, dreigde, doch alles vruchteloos. De manschappen schreeuwden noch morden, maar bewogen zich evenmin. De hoofdadjudant werd gehaald, de oproer-akte *(mutiny act)* gelezen; doch de soldaten bleven staan als standbeelden, en de officieren wisten tegenover dit lijdelijk en volhardend verzet niets anders te doen, dan het regement in de kaserne te konsigneeren. Zoo staan nu de zaken, en zeker zijn het de soldaten niet, die er het meest mede verlegen zijn. Een iersch blad zegt ten opzigte van dit geval:

»Men kan zich geen stelliger schennis van het militaire wetboek voorstellen, en toch is het onmogelijk om de weerspannigen te straffen. Het bestuur zal geen 500 soldaten aan 500 palen binden, omdat zij zich gevoelig toonden voor eene beleediging hun-zelven en hunne godsdienst aangedaan. Op het oogenblik dat de roede hunne schouders raakte, zou er (hoe zacht deze straf in het oog der krijgswetten ook moge zijn) eene geheele omkeering in den toestand van den oorlog plaats grijpen. De rekruteering zou in Ierland eensklaps ophouden, en het meest alledaagsche doorzigt moet den gezagvoerders doen inzien dat de iersche militie, van geladen geweren en opgestoken bajonetten voorzien, niet stilzwijgend de uitvoering van zoodanig vonnis des krijgsraads zou aanzien.

»Het gouvernement dient de zaak goed in te zien. Het weet dat volgens de krijgswet deze manschappen de strengste straf verdiend hebben, maar het weet ook dat die straf niet kan, niet zal toegepast worden. De helft van de soldaten in de Krim zijn katholiek; onze bondgenooten zijn katholiek; de bestormers van den Malakoff zijn katholiek; hun Keizer, wiens geest hen op den dag dier gedenkwaardige overwinning bezielde, is katholiek; vijf zesde gedeelte van de legers in de Krim is katholiek, en wij kunnen ons gemakkelijk voorstellen welken indruk de lezing der bijzonderheden van deze strafoefening op hunne gemoederen maken zou."

Men leest in de Oktober-aflevering van het Tijdschrift voor *Nederlandsch Indië*:

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft, in art. 116 van het reglement op het beleid der Regering van nederlandsch Indië, de bepaling gebragt, dat de openbare verkoop van slaven is verboden.

Den 6en Januarij heeft te Koedoes zulk een schandaal van het publiek verkoopen van menschen, waarschijnlijk voor het laatst, nog plaats gehad. Het was de officier bij den Raad van justitie te Samarang, en ten deze handelende voor en van wege het gouvernement van nederlandsch Indië, op wiens last deze verkooping geschiedde. Den 1sten Mei, dus vier maanden later, zou de gelegenheid tot het aanrigten van zulk een ergerlijk tooneel niet meer bestaan; daarom heeft men zich waarschijnlijk gehaast, om nog vóór dien tijd daarmede gereed te komen.

De openbare verkoop had plaats bij exekutie tegen een oud en braaf man, een verdienstelijk ambtenaar, thans sedert lang gepensioneerd, en die zich, o. a. in den javaschen oorlog, door zijn beleid en moed, de bijzondere goedkeuring van den generaal de Kock heeft verworven, en, indien 't niet meestal naar gunst ging, ongetwijfeld de militaire orde zou hebben ontvangen. Hij was borg gebleven voor eenen aannemer van rijst-leverantie die in het noodlottige jaar, toen te Samarang en op Midden-Java de rijst *f* 25 de pikol kostte, het ongeluk had van te failleren. Hoe menigwerf heeft het gouvernement aanzienlijke schulden van vele tonnen gouds aan de schuldenaren kwijt gescholden; wij zouden namen kunnen opgeven, en sommen kunnen noemen, die elk een zouden verbazen — maar hier schijnt men zich verpligt te hebben gevoeld, om van dien regel af te wijken, op welk eene wijze en onder welke omstandigheden, zullen wij thans verhalen.

Den 20sten December 1854 vervoegde zich een deurwaarder ten huize van den heer C. P., te Koedoes, om hem te sommeren tot het betalen eener som van *f* 114,985,34, waartoe hij, bij vonnis door den Raad van justitie te Samarang, op den 21sten December 1853, dus een jaar te voren, was veroordeeld. Had men een jaar gewacht met de exekutie van het vonnis, waarom wachtte men dan nog geen maand of vier?

Dewijl hij geene betaling ontving, ging de deurwaarder over tot het in het beslag nemen van een slaaf en eene slavin, die eigenlijk fakto reeds lang vrij waren, terwijl de bewijzen van eigendom dezer twee oude lieden verscheurd bij den geëxekuteerde werden gevonden.

Den 6den Januarij 1855 had de verkooping plaats, maar (eere zij het Indische publiek!) niemand bood, en de beide slaven kochten hunne vrijheid elk voor één gulden.

Wat heeft het gouvernement nu bij dit schandaal verdiend? Wat heeft het verkregen in mindering der schuld van den heer C. P., groot *f* 114,985.34? De verkoop heeft gerendeerd (na aftrek der vendu-kosten) de som van *f* 1.98. Maar daarvan moeten de volgende kosten nog afgetrokken worden:

Voor het in beslag nemen	*f* 8.20
» » beteekenen	» 3.90
» » vendu-extrakt	» 1.20
	f 13.30
Alzoo heeft het gouvernement bij deze *laatste* publieke verkooping van menschen	*f* 1.98
gewonnen een *verlies* van	*f* 11.32

Onmiddellijk nadat de slaven zich-zelven voor die *f* 2 hadden vrij gekocht, zijn zij naar hunnen ouden meester teruggekeerd, om hem in het ongeluk te ondersteunen en eene hulp te bieden, waarvan deze onteerende exekutie hem zou hebben beroofd, indien iemand de barbaarschheid had gehad, de laatste levenskrachten der beide slaven voor weinige guldens van 't gouvernement te koopen.

Indien iemand van het feit, dat wij hier mededeelen, mogt twijfelen, dan zijn wij in staat hem te laten zien in originalis het exploit van den deurwaarder en een »extrakt uit de vendurol der openbare verkooping, gehouden te Koedoes op den 6 Januarij 1855 van twee »lijfeigenen, toebehoorende aan den heer C. P., welke »ten verzoeke van den officier van justitie bij den raad »van justitie te Samarang, agerende ten deze voor het »gouvernement van Nederlandsch Indië, uit krachte van »een vonnis door den Raad van justitie te Samarang op »den 21en December gewezen, zijn in beslag genomen »tegen drie maanden krediet, betaalbaar in recepissen."

Een onzer vrienden schrijft ons:

»In het nommer van 23 Okt. van uw geacht dagblad zie ik de mededeeling van een bewijs van zelfverloochening van het geacht lid van den Schiedamschen raad den heer Loopuit. Hij, die hem kent, zal hierover niet verwonderd zijn, daar 's mans loopbaan vele dergelijke edele daden toonde. Het is echter genoegelijk voor het Hollandsche hart, dat dit voorbeeld in ons land niet alleen op zich zelve staat. Zoo als u bekend is, werd in den Rotterdamschen raad onmiddellijk besloten, den accijns op het gemaal af te schaffen en werd die door de opheffing van die op het varken- en schapenvleesch gevolgd. Eene finantieele kommissie uit den raad had voorgesteld eene belasting op het inkomen naar eigen aangifte, de vertering tot grondslag genomen, waarbij niet alleen de burgerklasse tot op een zeker cijfer werd vrijgelaten, maar waarbij, hetgeen wel opmerking verdient, de verdeeling juist zóó was voorgesteld, dat de hoogere en meest gegoede ingezetenen proportioneel het meest betalen zouden. Dien ten gevolge zouden bijna al de leden dier finantieele kommissie door hun eigen voorstel veel meer worden gedrukt, dan door het daar tegenovergestelde plan eener belasting, de huurwaarde tot basis hebbende, en welk laatste plan juist door die leden tot het laatste toe werd bestreden, ofschoon het voor hen persoonlijk veel voordeeliger was." (*H.*)

Men schrijft uit Bath van den 18 dezer:

»Eergisteren is op de Ooster Schelde op het zoogenaamd Verdronken land, een schip aan den grond geraakt, geladen met straatkeijen. Ofschoon gedeeltelijk door andere vaartuigen geligt, heeft dit de redding tot nog toe niet doen slagen; op dit oogenblik wordt de verdere lading over boord geworpen, en men vreest voor het behoud van het schip, dat reeds drie voeten in het zand is geschuurd.

»Het schijnt dat het vaarwater de Ooster-Schelde, reeds lang gevaarlijk voor de binnenvaart, nog gevaarlijker wordt door het nu en dan uitstorten van ladingen, vooral van die welke uit steenkolen en dergelijke waren bestaan." (*M. Ct.*)

Kiesdistrikt Eindhoven. Verkiezing van een lid der Tweede Kamer. Uitgebragte geldige stemmen 822. Volstrekte meerderheid 412. Verkozen de heer Mr. J. B. Bors, aftredend lid, met 762 stemmen. Voorts erlangden de heeren Mr. M. van den Acker 21, J. F. Smits 10 stemmen, enz.

Wij vernemen, dat door Martinus Stoof de aardappelen voor het 2e regement te 's Hertogenbosch in garnizoen zijn aangenomen te leverren voor *f* 2.30 het mud, en dat nog anderen die aanneming 7 centen per mud minder zouden willen leveren; een zeker bewijs dat dit hoofdvoedings-bestanddeel minder in prijs moet worden.
(*Prov. Noordb. en 's Hertogenb. Ct.*)

De Minister van Finantiën, gelet op Zr. Ms. besluit van 14 Nov. 1853, alsmede op de wet van 18 Dec. 1852; herinnert een iegelijk, dien het mogt aangaan, dat de reeds sedert 31 December 1853 buiten omloop zijnde muntbiljetten van *f* 100 en *f* 10, uitgegeven krachtens de wet van 17 Sept. 1849, met den laatsten Dec. a. s., overeenkomstig het bepaalde bij de wet van 18 Dec. 1852, zullen zijn verjaard; dat die muntbiljetten daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot den laatsten Dec. van het thans loopende jaar bij de nederl. Bank te Amsterdam worden overgenomen, waartoe de houders, des verkiezende, de tusschenkomst van de Betaalmeesters in de provinciën kunnen inroepen.

Ten allen overvloede wordt opgemerkt, dat het bovenstaande in geenen deele betrekking heeft tot de thans in omloop zijnde muntbiljetten, daargesteld krachtens de wet van 26 April 1852.

De minister van Finantien, gelezen hebbende de missive van een der heeren provinciale direkteurs der direkte belastingen enz., waarbij, naar aanleiding der resolutie van den 1sten Augustus 1855, N°. 70, inlichting wordt verzocht omtrent de toepassing van het tarief van regten op *knoopen van zijde*.

Heeft bij resolutie van 3 Oktober, N°. 91, goedgevonden, aan den heer direkteur voornoemd te kennen te geven, dat de knoopen, welke van onder zijn voorzien van eene metalen plaat of stift en gewone knoopen voor manskleederen zijn, onder het artikel *kramerij* kunnen worden gerangschikt, terwijl de knoopen van zijde op een houten vorm overtrokken, welke gewoonlijk door den passementwerker worden vervaardigd en in den regel voor vrouwenkleederen bestemd zijn, als *passementwerk* behooren te worden belast.

Naar luid van het verslag van den minister van Koloniën, wegens het beheer van Neerlandsch-Indië over het jaar 1853, bestond de bevolking van Java en Madura alleen, op het eind van genoemd jaar, uit 10,290,045 zielen, te weten 17,417 Europeanen, 130,94[illegible] Chinezen, 27,544 andere vreemde Oosterlingen, 10,104,48[illegible] inlanders en 9650 lijfeigenen; en was de bevolking in den loop van dat jaar met niet minder dan 346,97[illegible] zielen aangegroeid.

Z. M. 1°. J. H. L. Meijer, kunstschilder, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopolds-orde, hem door den Koning der Belgen geschonken; 2°. goedgekeurd de benoeming van A. H. Meerum Terwogt, burgem. van Sassenheim, tot sekr. dier gemeente; 3°. mr. P. J. A. M. de Willebois tijdelijk belast met de funktiën van dir van politie in de prov Noord-Brabant; 4°. L. van Bochove op zijn verzoek eervol ontslagen als ontv. der dir. bel en acc te Sommelsdijk, behoudens aanspraak op pensioen; 5°. den eersten luit. A. J. Zencker een pensioen verleend ten bedrage van *f* 504.

's GRAVENHAGE, 24 Oktober. Brieven uit Berlijn melden in, dat HH. KK. HH. prins en prinses Frederik der Nederlanden en HD. dochter, prinses Maria, tegen het einde dezer maand in die hoofdstad worden verwacht en tot 17 November aldaar zullen verblijven, om bij de aldaar te houden feesten tegenwoordig te zijn en vervolgens naar Nederland terug te keeren.

— Dezer dagen zal professor Everard, lijfarts van H. M. de Koningin-moeder, zich naar Weimar begeven. Hij zal waarschijnlijk H. M. naar Petersburg vergezellen.

— Men verzekert dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal eerst in het begin der volgende maand (men spreekt van November) weder vergaderen zal.

— Aanstaanden Zondag zal, ten gevolge der dispositie van den minister van Oorlog, om in sommige vestingen detachementen kavallerie te plaatsen, ten einde de officieren der infanterie in de rijkunst te oefenen, een detachement, sterk 24 man, een onder-officier en drie brigadiers, van het 2e eskadron van het 4e regement

dragonders, alhier in garnizoen, onder geleide en kommando van den luit. Barneveld, naar de vesting Breda marcheren.

— Het is reeds meermalen gebeurd, dat openbare werken in de nabijheid van verdedigings-werken, werden aanbesteed of met den aanleg daarvan werd begonnen, alvorens overeenkomstig de bepalingen der wet van den 21sten December 1853, de koninklijke vergunning was gevraagd of bekomen, waarvan het gevolg is, dat de militaire Ingenieurs alsdan met groote spoed de berigten moeten opmaken, zoodat somtijds de zaak niet behoorlijk kan worden onderzocht.

Vermits het wenschelijk is dat hierin worde voorzien en de regelmatige opvolging van de wettelijke voorschriften voor het vervolg zoo veel mogelijk worde verzekerd, heeft de Staatsraad-Kommissaris des Konings in de provincie Zuid Holland, bij cirkulaire van 19 dezer, aan de gemeente-besturen, voor zoo veel hunne gemeente daarbij betrokken mogt zijn, indachtig gemaakt aan de wet van 21 Dec. 1853, en wel bepaaldelijk aan het 28e art., waarbij uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat geene dijken, wegen, bruggen en andere werken binnen de groote kringen van vestingwerken der 1e, 2e en 3e klasse mogen worden gemaakt, veranderd of weggenomen, zonder dat daartoe 's Konings vergunning is verkregen, en die mitsdien, alvorens tot de aanbesteding of de uitvoering van zoodanige werken worde overgegaan, zal moeten worden gevraagd en verkregen zijn.

— In deze rezidentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de ridder Brunet, konsul-generaal van Z. M. den Keizer van Rusland te Amsterdam, en de heer Alexandre Przerdzicki, komende van Warschau.

ARNHEM, 23 Okt. Bij vonnis der arrondissements-regtbank alhier van 20 dezer, is G. v. B., oud 14 jaar, arbeider, wonende te Geldersch-Veenendaal, wegens moedwillige beschadiging van een telegrafisch toestel, door met een steen te werpen tegen en vernielen van eene porseleinen schijf aan een paal van 's rijks telegraaf onder de gemeente Geldersch-Veenendaal, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes weken. (*Arnh. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Okt. Terwijl een gedeelte van de russische magt zich naar Simpheropol terugtrekt, trekt eene andere afdeeling naar Mackenzie af, en versterkt zich op de hoogten. Generaal Gortschakoff zendt intusschen een talrijke magt [illegible] die de geallieerden willen beproeven [illegible]. Nogtans rukken de laatsten langzaam maar zeker voort.

— Eupatoria is nu in het bezit van eene talrijke bezetting.

— Talrijke transporten die dagelijks van de Noorderforten naar Mackenzie optrekken, schijnen een begin te zijn van de ontruiming dezer sterkten.

— De kapitein ter zee Berthaud was in handen van een bende grieksche roovers gevallen, en door zijn chef de admiraal Jacquinot, die het eskader in den archipel kommandeert, voor 30,000 drachmen losgekocht. Een stoomboot van het eskader, met eene afdeeling zee-soldaten en den prokureur des Konings aan boord, heeft bij Salamine gekruist en vier medepligtigen van de roovers in de baai van Kolouri opgevangen, waaronder zich bevonden de hoofdman, die de 30,000 drachmen in ontvangst genomen en den kapitein Berthaud met zijn boot terug gebragt had, alsmede de spion der bende, die gemakkelijk aan zijn hazenlip te herkennen was. Deze man oefende behalve zijn post als spion, nog dien van kok en sekretaris van de roovers uit, en hij is het die den brief aan den admiraal geschreven heeft, waarin de merkwaardige zinsnede voorkomt, dat »zoo de losprijs voor den kapitein Berthaud niet betaald werd, de admiraal de gruwelen op zijn geweten zou hebben, die zijne weigering den roovers dwingen zou te bedrijven."

ENGELAND.

LONDEN, 23 Okt. Eene depêche van den admiraal Lyons berigt aan het engelsche gouvernement, dat het eskader, dat Kinburn gebombardeerd heeft, niet tegen Otchakoff zal behoeven te opereeren, daar de Russen dit fort uit eigen beweging in de lucht hebben doen springen.

— Een brief uit Konstantinopel beweert, dat Omer-Pacha niet voor het aanstaande voorjaar gereed zal zijn om in Azië de Russen te bevechten, daar hij de noodige krijgsmaterialen mist.

— De generaal Anson is benoemd om het opperbevelhebberschap van het Oost-Indische leger van Sir William over te nemen.

— De *Globe* logenstraft het gerucht, dat de heer Crampton als gezant bij de Vereenigde Staten zou zijn teruggeroepen.

— Het berigt van het ontslag van generaal Simpson bevestigt zich; als zijn waarschijnlijken opvolger noemt men den generaal Codrington.

— Men kan zich een denkbeeld vormen van den indruk, dien het honend artikel van Felix Pyat algemeen verwekt heeft, als men verneemt dat de radikale *Advertiser* den wensch te kennen geeft, dat de Regering den schrijver en den verspreider van het ellendig paskwil ergens op de fransche kust aan land zet. De edelgezinden onder de fransche uitgewekenen zelfs, zullen dit kort regt niet afkeuren, evenmin Engelands gastvrijheid miskennen. De *Post* behelst op nieuw bedreigingen tegen de uitgewekenen. De gouverneur schijnt voornemens van zijne militaire bevoegdheid een meer uitgestrekt gebruik te maken, dan hij gedaan heeft door de verwijdering der drie, aan het artikel in *l'Homme* het meeste deel genomen hebbende mannen. Die uitzetting zal geene andere gevolgen hebben, dan dat de bannelingen zich te Londen met der woon vestigen en het republikeinsche blad dáár uitgeven.

— De fransche uitgewekenen te Jersey, met Victor Hugo aan het hoofd, hebben bij gelegenheid der verbanning van de heeren Ribeyrolles, Piancini en Thomas, een hevigen aanval tegen Engeland het licht doen zien, welk land zeggen zij nog slechts een stap heeft te doen om een onderdeel van het fransche Keizerrijk uit te maken. Tegen den Keizer herhalen zij hunne vroegere uitvallen, »en nu" zeggen zij op het einde van het stuk, »nu kunt gij ook ons verbannen, als gij wilt."

— De *Times* valt Oostenrijk hevig aan wegens het konflikt dat tusschen Sardinië en Toskane ontstaan is; en waaraan Oostenrijk, zoo als het blad zegt, de meeste schuld heeft. Voorts wordt den britschen ambassadeur bij de Toskaansche regering, den markies de Normandy verweten, dat hij partij heeft getrokken voor den Groothertog, en niet voor Piëmont. De *Times* meldt verder, dat een diplomatiesch agent van Londen naar Florence vertrekt, om den markies de Normandy de juiste houding voor te schrijven, die hij in deze quæstie aan te nemen heeft. De tijd zal leeren in hoeverre het engelsche blad goed onderrigt was; maar wat zeker schijnt te zijn is, dat de moeijelijkheden tusschen Toskane en Sardinië op lange na niet uit den weg zijn geruimd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Okt. Men kan het regt van den hertog van Bordeaux op Frankrijks troon als vernietigd beschouwen. De schrijver van dat berigt zou, ter bevestiging hiervan, een der aanzienlijkste legitimistische namen kunnen aanvoeren. Zulke historische oogenblikken hebben het plegtige en indrukwekkende eener verrigte begrafenis, als wanneer de priester de laatste woorden gesproken heeft en allen huiswaarts gaan. Bij al de mislagen was de restauratie voor Frankrijk een tijdvak van zoowel zedelijke als godsdienstige wedergeboorte, en 1830 was inderdaad slechts de overwinning van het voltairianismus op het geloof; maar de zegepraal heeft niet lang geduurd.

— De *Oester. Cor.* behelst de volgende teregtwijzing: »In sommige nieuwsbladen is van de omstandigheid der nog niet plaats gehad hebbende afkondiging van het konkordaat tusschen den H. Stoel en Zijne K. K. apost. majesteit gesloten, gebruik gemaakt, die met de sequestratie der op het oostenrijksche grondgebied liggende piëmonteesche kerkgoederen in verband te brengen en daaruit allerlei gevolgtrekkingen te maken. Er is niet veel kennis van zaken noodig en slecht een duidelijken blik om het valsche zulk eener bewering en de daarop gebouwde gevolgen dadelijk te erkennen, gelijk zulks dan ook reeds door andere nieuwsbladen gedaan is. De verwacht wordende afkondiging van het konkordaat zal het best geschikt zijn om aan dergelijke uitstrooisels een einde te maken.

Berigten uit Petersburg van den 23sten melden dat er niets bijzonders tusschen Kinburn en Nikolajeff had plaats gegrepen. Eenige schepen hebben beproefd den Bug en Dnieper verder op te varen, maar zijn weldra naar hun eerste ankerplaats teruggekeerd.

BERLIJN, 23 Okt. De *Breslauer-Zeitung* bevat eene korrespondentie uit Londen, welke de hevige aanvallen der engelsche pers tegen een mogelijk huwelijks-verbond tusschen de britsche en pruissische koninklijke familiën, aan personeele wrijving tusschen prins Albert en lord Palmerston toeschrijft. De eerste minister haat den prins, omdat deze de eenige is, die een tegenwigt aan Palmerstons uitgebreide magt in de schaal kan leggen. Lord Palmerston weet zeer goed dat de prins voor vijf jaren gepoogd heeft, hem uit het toenmalige ministerie te verdringen, en dat de prins hem sedert overal bespiedt en al zijne handelingen nauwlettend naspoort. Daar de minister de wantrouwende waakzaamheid van den gemaal der Koningin niet verschalken kan, blijft hem niets over dan hem te intimideeren. Palmerston is een te doorkneed staatsman om de alliantie met Pruissen niet op hoogen prijs te stellen; maar liever dan deze alliantie aan prins Albert verschuldigd te zijn, verkiest hij de duitsche mogendheid voor het hoofd te stooten, en Engeland nog meer van het vasteland te vervreemden. Het zou niet onmogelijk zijn dat keizer Napoleon zijn voordeel deed met de afgekeerdheid, die Pruissen voor een kabinet moet gevoelen, door Palmerston gepresideerd, en zich weer naar Pruissen neigde. Het zou overigens niet voor het eerst zijn, dat Palmerston zulk een ommekeer van zijn bondgenooten ondervond, want de stroefheid, waarmede Engeland zich na de konferentiën te Weenen van Oostenrijk afkeerde, heeft reeds ten gevolge gehad dat de fransche en oostenrijksche regeringen meer tot elkander genaderd zijn.

— Nu de verkiezingen alhier niet in den geest zijn uitgevallen, welke het nieuw-pruissische patriotismus ter bereiking van zijn doel gewenscht had, schijnt het nieuwe hoop te voeden bij de aanstaande verkiezingen, die plaats zullen hebben ten gevolge dat verscheidene gekozenen hun mandaat niet hebben aangenomen.

— In Oost-Pruissen stijgen de prijzen der levensmiddelen op ongehoorde wijze, en er is nog geen hoop op daling. De poolsche grens-bewoners wier oogst is tegengevallen, koopen aanzienlijke hoeveelheden op in onze provincien, 't geen dan ook de reden van de stijging der prijzen is.

— De linkerzijde in de Tweede Kamer zal zijne meest welsprekende redenaar niet verliezen. Hoewel de heer Vincke bedankt heeft voor het mandaat hem door de kiezers van Haagen in Westfalen opgedragen, verlaat hij toch het parlementair tooneel niet. Hij zal in de Kamer een ander distrikt vertegenwoordigen, welk, is echter nog niet bekend.

— In de *Mill. Zeit.* leest men een schrijven uit Nikolajef, waarin voorkomt dat de grootvorst Konstantijn, bevolen heeft het grootste gedeelte der opgeworpene verschansingen te vernielen, wijl het blijkt, dat de ingenieurs op onverantwoordelijke wijze van het keizerlijk vertrouwen misbruik hebben gemaakt. Duizenden werklieden zijn bezig onder het toezigt van een komité die werken te herstellen.

— De generaal-adjudant Todtleben, beroemd door de verdediging van Sebastopol, zal naar Nikolajef worden overgeplaatst.

ITALIE.

ROME, 23 Okt. Het *Giornale di Roma* behelst over het, op het spaansche plein alhier, op te rigten gedenkteeken ter eere der afkondiging van het dogma der Onbevlekte Ontvangenis eenige bijzonderheden. De raming der kosten voor de oprigting van het gedenkteeken bedraagt pl. m. *f* 220.000. Van deze som zijn in spetie voorhanden *f* 58.000 en in materialen, als brons, marmer enz. *f* 6000. Totaal eene som van *f* 64000. De vrijwillige bijdragen dier som, door partikulieren bedragen *f* 31000, terwijl de inteekening van geestelijke of wereldlijke genootschappen *f* 33000 heeft opgebragt.

— Men weet dat de gemeente Stabio, volgens de nieuwe kerk-wet een pastoor koos, die door den bisschop niet werd erkend. De priester Ginella ging alzoo voort dienst te doen, en toen de Staats-raad de kerk sloot, predikte hij op het open veld. Maar de policie heeft hem dit ook verboden en hem gedreigd het dorp op zijne kosten door militairen te doen bezetten. Daarop heeft Ginella vertoogen bij den bonds-raad ingediend en, ongetwijfeld zonder gevolg art. 44 der Grondwet ingeroepen, welke de vrije uitoefening der christelijke godsdienst toelaat.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Okt. De patriarch van Antiocha, mgr. Samhiri, die in dit oogenblik giften inzamelt voor de stichting van een seminarie en het bouwen eener kerk in Syrië, is tot officier van de Leopolds-orde benoemd.

STADSNIEUWS.

In de 227ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 15e Trekking, prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No. 6649, 11380 en 17328 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Oktober.

BEVALLEN (21 Okt.): C. M. van Heukelom, geb. Planteau D. — (22 Okt.): C. A. Stoffels, geb. Phlippeau, D. — (23 Okt.): E. F. Patoir, geb. Luder, D.

OVERLEDEN (18 Okt.): F. van Dapperen, 72 j. — (19 Okt.): B. van den Ham, 44 j. — (20 Okt.): G. Jansen, 73 j. — K. Demmer, 79 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝. Obligatien 3 pc. —; id. 4½ pc 93⅝. Spanje 1—3 pc 18⅞; Binnenl. 3 pc. 32⅛; Romeinen 5 pc 81¼; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65⅝.

PARIJS, 24 Okt. Fransche 4½ pc. 90.25; 3 pc. 64.85; 3 pc. Spanje 32; id. 1¼ pc. 19½, 4½ pc. Met. 81; Rom. Leen. 83½.

MADRID, 23 Okt. 3 pc. Schuld 33; id. 1¼ pc. 19.30.

LONDEN, 24 Okt. Consols 88¼, 3 pc. Spanje buitenl. 37¾; 1 pc. dito 19¼; Comite-Bewijzen 4¼; Passive 4⅞. 5 pc. Rusl. 96½; 4½ pc. dito 86½; 4 pc. Holl. 93; 2½ pc. id. 64¼; 5 pc. Sardinië 83½, Brazilië 98⅝; 4½ pc. Peru 72; Gren. uitg. 6¼; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko 19⅝; Turkije —; 4 pc. Portugal 44; Ecuador 4⅝; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 24 Okt. Met. 5 pc. 74½; id. 4½ pc. 65¼; Bank-Aktiën ——; Wissel op Londen 11.2; Amst. ——; Parijs —; Goud 18¼; Zilver 15; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 24 Okt. 3½ pc. Pr. Staatschuld — ; 4½ pc. Rusland — ; id. 5 pc. 96.

HAMBURG, 24 Okt. Spanje 3 pc. 29⅝; id. 1 pc. 17⅞; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië — ; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 24 Okt. 5 pc. Met. 65¼; 1 pc. Spanje binnenl. 19; id. 3 pc. 31⅝; Wissel op Londen 3/m. 119; Parijs 93⅝; Weenen 106; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 OKT. 4½ u. gebl.	25 OKT. 4 u. gebl.		
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63⅛	63 1/16 a 63⅛		
Dito Dito	3	74¼	74⅛		
Dito Dito	4	92 1/16	92⅛	92 5/16	
O. I. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	49 15/16	50		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	19⅛	19 1/16		
Nieuwe	3	37⅛			
Binnenlandsche	3	31 11/16	31⅝		
Cert. Coup. Sp. Com.		4 5/16	4 5/16		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	40	39⅞	40	
Dito Uitgestelde		18⅝			
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	100¼	100		
Dito A°. 1828—1829	5	99⅞	99⅝	99¾	
Negot. 1831 en 1833	5	81¼			
Nieuwe Engelsche	4½	86¼			
Negot. 1840	4	74¾	74½	74⅞	74½
Dito *Stieglitz*	4	74¼			
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6				
Polen, Obligatiën	4		68⅝		
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	62⅝	62 9/16	62⅝	
Dito Nationale	5	66 9/16	66⅝	66 11/16	
Dito 1847	2½	31¾	31 11/16	31¾	
Dito 1851 en 1852	2½	31¾	31 11/16	31¾	
Dito Nieuwe	5	73 5/16	73¼		
Dito 1854	5	73 5/16	73¼		
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250	*f*				
Nieuwe dito 1854					
[illegible]iss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1¼			
Dito Orig.		1 5/16			
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5	100			
Brazilië	5		98¾		
Dito 1843	5	98½			
Mexiko, te Londen £ 100	3	18 15/16	20¼		
Dito Onbepaalde	3	18⅞	20¼		
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	17¼	17⅝		
Dito Uitgestelde		6½			
Ecuador					
Venezuela, te Londen	4½	26⅝			
Dito Uitgestelde	1½		11⅛		
Grieken, Bl. à £ 100	5				

Grenada onb. 17 5/16; 5 pCt. Stieglitz 79⅞.

Handel en variatie waren heden van weinig beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅝	Livorno	2/m	*f* 38⅞
»	zigt	» 55⅞	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 55½	Petersburg	»	» 1.68
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6 w.	» 30¾
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¾
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35¼
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,70
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 45⅞	Rotterdam		» ½

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 23 Okt. Tarwe. 154, 155/2 ℔ witb. Poolsche *f* 570, 575; 156/2 ℔ dito *f* 570; 163/2 ℔ nieuwe Hooglands. Kleefsche *f* 600; 161, 162/2 ℔ nieuwe Bovenl. Rijs *f* 570, 575; 160/2 ℔ dito dito *f* 560, 565; 157 ℔ puike Zweedsche *f* 570. — Rogge. 148, 152/2 ℔ Mecklenburger *f* 375, 395; 149, 150/2 ℔ Amerikaansche *f* 380; 145/2 ℔ gedroogde Deensche *f* 373; 146/2 ℔ ligt gedroogde dito *f* 365 partij, *f* 370 gerijf.

SCHIEDAM, 24 Okt. Rogge. Verkocht: 148/2 ℔ Rostock. *f* 375 6/w.; 143/2 ℔ Libau *f* 376 kont.; 146/2 ℔ gedr. Deensche *f* 370 3/m.; 147/2 ℔ l. gedr. dito *f* 365 6/w. — Moutwijn *f* 23,75; Jenever *f* 29,25; Amst. Proef *f* 30,50, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

LONDEN, 23 Okt. Er werd gisteren weinig Engelsche *Tarwe* aangevoerd; maar de omzet was onbelangrijk en ll. Vrijdags-prijzen werden met moeite gesouteneerd; een avans van 2 s. per quarter op ll. Maandags-prijzen werd in sommige gevallen betaald, doch er bleef veel onverkocht over; Vreemde soorten met beperkte vraag, maar met een avans van 1 s.

Suiker. Nam in vastheid toe, andere soorten voor raffinering geschikt zijn 6 d. a 1 s. hooger. De verkoopen van W. I. bedragen 1850 vaten, terwijl van Mauritius en O. I. in Veiling 12000 matten genomen werden. Uit de hand zijn gerealiseerd 2 ladingen bruin Bahia zeilend, a 27 s. voor eene andere haven en a 28 s. voor van boord te ontvangen, alsmede 4000 kn. Havana, te Havre liggende, a 30 s. a 31 s. voor N°. 12 a 12½ en 200 ton Java te Rotterdam liggende, a 31 s. voor het Vereenigd Rijk, benevens 700 kn. d°. in loco N° 11 a 46 s.

Koffij flaauw en in Veiling werd van 190 vn., 50 vaatjes en 160 balen Plantation Ceylon slechts de helft verkocht tot vorige prijzen; fijn ord. a gemeen ord. a 57 s. 6 d. a 61 s., middel a 62 s. 6 d. Van 580 pak fraai tot goed uitgezochten Mocha werd het meerendeels terug genomen a 78 s. a 85 s.

Rijst stil. 700 balen goed middel Bengaal bedongen in Veiling 15 s. 6 d. a 16 s. Eene lading van 700 ton Arracan werd zeilend a 13 s. gedaan, alsmede uit de hand eenige kleine partijen Arrracan a 1¾, ½ benevens 2000 balen Bengaal tot nagenoeg vorige prijzen.

Thee. Heden werden 15,323 pak in Veiling aangeboden, waarvan slechts 2000 pak meest gemeen Congo a 8½ a 8¾ d verkocht werden, 2695 pak Oolong werden terug genomen.

Indigo. De veiling zijn heden zeer vast afgeloopen. Van de geheele in veiling gebragte kwantiteit 12582 kn. zijn 7113 kn. verkocht, 2680 kn. teruggenomen en 2749 kn. opgehouden Van de verkochte 7113 kn. berekent men dat 5500 kn. voor uitvoer, 1600 voor inl. konsumptie en 400 voor spekulatie bestemd zijn.

Hennep. St. Petersburger Clean flaauw op £ 43.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Okt. Thade, Catharina Allegonda, Bayonne.
BROUWERSHAVEN, 24 Okt. Bouman, Admiraal van Kinsbergen, Rott. n Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 25 Oktober in lading naar:

Keulen	G. W. Scholten, Colln N°. 8.
Frankfort	A. Elberts, Frankf. N°. 19.
Ludwigh. & Manheim	P. Kroll, Pauline.
Dusseld. & Neus	G. Fongers, Johanna.
Urdingen	J. v. d. Poll, Diana.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Manheim	Jb. Wilson, Ceres.
Duisburg	H. G. Hoenderop, Mercuur.
Mainz	B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.

Rijnhoogte ARNHEM 24 Okt. 2 el 5 duim.
KEULEN 24 „ 9 vt. 8 „

Advertentiën.

(1472) GETROUWD:
HENRICUS ANTONIUS IGNATIUS HENKUS
en
MARIA THRÉSIA VINCENTIA BLOKHOFF.
AMSTERDAM, 25 October 1855.

(1471) GETROUWD: BERN. MARIE SCHREIJER,
en
CATHa HENRICA VAN LIER.
ROTTERDAM, 24 October 1855.

(1464) Heden overleed ten mijnen huize na voorzien te zijn geweest met de HH. Sacramenten der stervenden, onze waarde en zeer geachte Moeder en Behuwdmoeder E. SPRINGVELD, Wed. W. J. GRIPPELING, in den ouderdom van circa 74 jaren.

OVERVEEN, 20 October 1855. W. J. GRIPPELING. Uit aller naam.

(1475) Den 7 dezer maand overleed ons oudste Zoontje KORNELIS, heden treft ons het afsterven van onzen jongsten lieveling GERARD.

DELFT, 25 Oktober 1855. J. WATERREUS. C. WATERREUS, GROENEWEGEN.

Algemeene kennisgeving voor onze vrienden buiten de stad.

(1414) Voor de Ongelukkige Weduwe, met hare Acht Kinderen te Monnickendam, (zie Advertentie geplaatst in *de Tijd*, Noord-Holl. Courant, van 12 Oktober jl.) zijn ingekomen de volgende giften:

Uit S. H. *f* 5; van J. *f* 2.50; van T. *f* 2.50; van B. P. *f* 2.50.

De ondergeteekenden veroorloven zich nogmaals de vrijheid te nemen, de ongelukkige Weduwe met hare kinderen in de liefdadigheid der Katholieken aan te bevelen.

MONNICKENDAM, 25 Oktober 1855. J. B. EULENBACH, R. C. Pastoor. J. L. HUYKE, Prez. der Conferentie v. d. H. Vincentius van Paulo.

Tot ontvangst der liefdegaven hebben zich mede bereid verklaard de Heeren KOCK en KOEDIJK en J. S. DE HAAS te Amsterdam.

(1473) Bij een **R. C. Onderwijzer** in *Gelderland*, wiens onderwijs zich tot een gering getal Leerlingen bepaalt, bestaat gelegenheid tot het plaatsen van 2 à 3 **Kost-Leerlingen.** Behalve hetgeen tot eene beschaafde opvoeding en uitgebreid onderwijs behoort, omvat dit laatste nog het grondig aanleeren der Hollandsche en Fransche Taal en, des verkiezende ook Piano en Zang.

Op eene goede behandeling en snelle vorderingen kan gerekend worden. Tot nadere inlichting kan men zich met *franco* brief aanmelden, onder Lett. O, aan het Bureau van *de Tijd*.

Muzijkhandel en Bibliotheek.

Gaarne willende voldoen aan de herhaalde wenschen mijner geachte Abonnés en van andere beoefenaars der Muzijk, om mijne Bibliotheek te vergrooten, zoo heb ik, aangemoedigd door veelvuldige deelneming, mij daarmede sedert eenigen tijd onledig gehouden.

De Piano wordt voorzeker het meest beoefend; ik meende daarom met de Muzijk voor dit Instrument eenen aanvang te moeten maken, zooodat ik de eer heb kennis te geven dat het **eerste** supplement van den Katalogus bij mij verkrijgbaar is; hetzelve bevat **6651** Nummers voor Piano **alleen**, alzoo telt de Bibliotheek thans **18350** Nummers; het tweede supplement zal inhouden: Methodes voor Piano, Ouverturen, Dansen en Marschen voor Piano alleen, alsmede Ouverturen en andere werken voor Piano à quatre mains, voor 2 en meer Piano's; later volgen Octetten, Septetten, Sextetten, Quintetten, Trios, Duos, voor strijk- en blaasinstrumenten, met en zonder Piano, Klavieruittreksels van Missen, Cantaten, Opera's, eene groote verzameling van Zangmuzijk, één en meerstemmig, Orgel-Muzijk enz.

TH. J. ROOTHAAN,
Muzijkhandelaar.
Singel, bij het Koningsplein.

Voorwaarden van Inteekening *Gratis.* (1455)

(1466) Bij **C. N. TEULINGS** te *'s Bosch*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

MISSIE-VERBOND.

Met een klein Gebedenboek, bevattende: benevens eene korte Onderrigting om wel te leeren bidden, Morgen en Avond-Oefeningen, Meditatiën, manier om godvruchtig Mis te hooren, Rozekrans, Kruisweg, Levensregel voor eenen Christen enz.

DOOR EEN R. C. PRIESTER.

Met Kerkelijke Goedkeuring.

In 32° 254 bladz. Prijs **30** Cents.

Dit Werkje zeer geschikt om eene eenvoudige en gegronde Godsvrucht te allen tijde in de Geloovigen te bewaren en te bevorderen, werd door den Eerw. Schrijver tot eenig goed einde ondernomen en nu afgestaan ten **voordeele** van eenige 't meest ondersteuning behoevende **Conferentiën van den H. Vinc. à Paulo**.

Zoowel om den inhoud als om het goede doel wordt bovengenoemd Werkje aanbevolen, terwijl het ook zeer goed tot Prijzen voor Arm- en Zondag-Scholen kan dienen.

(1470) De ondergeteekende JAN DIRK MOLLING, Mr. Schilder, berigt bij deze, dat zijne **AFFAIRE** onder de Firma **MOLLING en ZOON** bekend, van heden af door hem op eigen naam zal worden gevoerd, zoodat zijn Oudste Zoon, JOANNES DOMINICUS MOLLING, geene handelingen, welke zijne Affaire, gelijk die vroeger en thans wordt gedreven, verbinden, vermag aan te gaan en in het bijzonder geene Gelden kan ontvangen en daarvoor kwiteren.

J. D. MOLLING.

AMSTERDAM, 17 October 1855.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS is van de pers gekomen:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN DER Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,
Hoogleeraar te Munster.
door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.
Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.